

Волинський національний університет
імені Лесі Українки
Інститут мистецтв

М. П. СТОЧАНСЬКА

Лесі Українці

**Збірник ансамблевих партитур
(перекладення, аранжування, обробка)
творів із репертуару тріо бандуристок “Дивоструни”**

Луцьк
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
2011

УДК 787.6
ББК 85.956.9+83.3(4Укр)5-8Українка
С 82

*Рекомендовано до друку вченою радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 12 від 30.06.2011 р.)*

Рецензенти:

Посікіра Л. К. – народна артистка України, професор, завідувач кафедри народних інструментів Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка;

Тиможинський В. А. – заслужений діяч мистецтв України, голова Волинського осередку Національної спілки композиторів України, голова предметної комісії теорії музики Волинського державного училища культури і мистецтв імені Ігоря Стравинського, композитор

Сточанська М. П.

С 82 **Лесі Українці** : зб. ансамблевих партитур (перекладення, аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок “Дивоструни” / Мирослава Петрівна Сточанська. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 132 с.
ISMN

Збірник ансамблевих партитур (твори з репертуару тріо бандуристок “Дивоструни” – презентаційне видання із CD-диском) підготувала професор кафедри музичних інструментів інституту мистецтв ВНУ ім. Лесі Українки Мирослава Петрівна Сточанська.

У книзі запропоновано нотні тексти творчих робіт (перекладення, аранжування та обробка музичних творів для ансамблю бандуристів), здійснені в мистецькій лабораторії тріо бандуристок “Дивоструни” ВНУ ім. Лесі Українки учасницями колективу: О. Нагірною, Н. Никитюк, А. Клімук під керівництвом М. П. Сточанської.

Для викладачів та студентів вищих та середніх спеціальних закладів мистецької освіти, учителів, керівників й учасників ансамблів бандуристів, усім, хто навчає та виховує молодь на традиціях національної культури.

До книги додається CD-диск із записом музичних творів, що містяться у книзі й складають сьогодні концертний репертуар лауреата міжнародних і всеукраїнських конкурсів та фестивалів тріо бандуристок “Дивоструни” ВНУ ім. Лесі Українки: Алли Клімук, Катерини Ковальчук, Ольги Разумовської.

УДК 787.6
ББК 85.956.9+83.3(4Укр)5-8Українка

Книгу присвячено

140-й річниці від дня народження Лесі Українки

ISMN

© Сточанська Мирослава, 2011
© Гончарова В. О. (обкладинка), 2011
© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2011

*До тебе, Україно,
Наша бездольная мати,
Струна моя перша озветься,
І буде струна урочисто і тихо луnати,
І пісня від серця поллється...*

Леся Українка

Від автора

“Серед найвеличніших орієнтирів нашої духовності, нашого ідеалу (естетичного та громадянського) було й вічно перебуде високе ймення Лесі Українки – глибокодумної мислительки, талановитої майстрині художнього слова, жінки ніжної і мужньої, свідомої своєї місії першо-прохідця.

Її творчий спадок став духовним набутком багатьох поколінь. Про неї написано тисячі наукових розвідок. Її творчість стала життєдайним джерелом, із якого причащаються спрагли, набирають сили втомлені, очищуються осквернені, знову вірують зневірени” [2, 123].

“Якою то треба володіти силою, аби через десятки й десятки літ бути володарем дум все нових і нових поколінь, животворним джерелом надії всього цивілізованого люду!

Якою то треба бути далекозорою, аби так пророко бачити й передрікати зримо уявлювану прийдешність!

Якою то треба бути щедрою та кришталеву чистою, аби стати совістю і правдою свого народу, духовним єством України!

Якою то треба бути одержимою, аби наперекір жорсткій долі несхибно йти по обраному шляху, віддаючи на олтар жертвності всю себе!

І який то треба мати хист, аби так майстерно виплекати слово, спроможне «будити мертвих, тішити живих калейдоскопом радощів і горя», стати зброєю, надією і розрадою!” [2, 117].

Так глибоко й натхненно писав про геніальну поетесу у праці “До Лесі словом долетіти” відомий волинський лесезнавець, доктор філологічних наук, критик, письменник Олександр Рисак.

Творчість славетної української поетеси Лесі Українки тісно пов’язана з музичним мистецтвом, із народною піснею. З дитинства вона кохалася в стихії народної поезії, сама записувала народні пісні, добре знала класичну музику. У дитячі роки чарівні волинські пісні формували естетичні смаки поетеси. Пізніше вона виконувала на фортепіано кращі твори Л. Бетховена, Р. Шумана, Ф. Шуберта, Ф. Шопена. Особливим чином – спочатку музикою та піснею, а потім безпосереднім спілкуванням – увійшов у її життя Микола Віталійович Лисенко. Яскравим свідченням музичної природи творчості Лесі Українки є вже самі назви її поезій: “Ноктюрн”, “Романс”, “Мелодія”, “Ритм”, “Сім струн”, “До мого фортепіано” та ін. [8, 3].

Десятки її поезій видатні композитори поклали на музику, до деяких поезій музику склав сам народ. Усі вони стали популярними, заслужено увійшли до скарбниці української культури.

“Почуття музики у Лесі було таке могутнє, що вона сідала за рояль та імпровізувала музику до своїх віршів” (зі спогадів Оксани Стешенко, доньки Михайла Старицького) [7].

Її пісні глибокі та проникливі. “...від серця й до серця”, як тонко відзначає волинський поет Олександр Богачук, відзначаються органічним поєднанням слова й музики, неперевершеною досконалістю.

Захоплення піснею надавало наснаги творчій фантазії Лесі Українки:

Коли я смуток свій на струни клала,
З’являлась ціла згряя красних мрій.
Веселкою моя надія грала,
Далеко линув думок легкий рій.

“До мого фортепіано”

Леся Українка постійно цікавилася народним українським мистецтвом і високо поцінювала кобзарів та їхню діяльність. Поетеса вірила, що “...справді національний український інструмент” (Гнат Хоткевич) ще відродиться й обов’язково набуде належного шанування. Прикметно, що Леся Українка й сама хотіла навчитися грати на бандурі, про що писала О. Кобилянській у листі 27 квітня 1906 р.: “...хтось має план літом у Полтавщині почати вчитися грати на бандурі (там є такий бандурист, що згодився вчити когось), то не дарма комусь час зійде, а восени приїде і заграє комусь лютому щось дуже цікавого, коли буде досить розумний, щоб навчитися” [10, 447].

Народившись на Волині, письменниця стала високим прикладом одержимого служіння своєму народові й сьогодні є його духовним орієнтиром. Поет Йосип Струцюк, змальовуючи велич її постаті у вірші “Лесі Українці”, писав: “Леся – то України радість і муки, вона – у нашій полі й нашій небі, в дніпровській хвилі й щебеті діброви, її голос – “в пісні нашій, в нашій житі... Така висока Ваша пам’ять, що словом я не долечу” [2, 129]; “Життя її було піснею. Піснею мужності й любові, натхненною думою про Україну...” [8, 3].

Нині, у рік її ювілею, з великою шаную та душевним трепетом ми промовляємо це славетне ім’я, натхненно співаємо, називаючи її “...ніжно і мрійливо – Леся і так велично – Українка” (Лілія Михальчук “Лесі Українці”), присвячуючи поетесі все краще, і “...все більше й більше усвідомлюємо доконечну потребу всякчасного причастя високою духовністю велетнів думки, титанів свого родоводу!” [2, 117].

Ми звертаємося до Лесі Українки, рівняємо з нею свої помисли, захоплюємося її силою духу й патріотизмом, вчимося її правді, щирості, мужності, самозреченості, адже вона “є тим духовним Олімпом, до якого ще нам доростати й доростати, прагнучи збагнути всю сутність її геніального мислення, весь діапазон її темпераменту, красу і силу її владного Слова” [2, 3].

Збірник ансамблевих партитур “Лесі Українці” присвячено пам’яті геніальної української поетеси, 140-й річниці від дня її народження. Видання – наш уклін її генію, наша щира присвята її світлій пам’яті.

Відкриває збірку композиція **“Лесі Українці”**. Автором мелодії та ідеї написання пісні на вірш Л. Михальчук для тріо бандуристок “Дивоструни” є відомий волинський поет Ігор Ольшевський (псевдонім І. Берестюк). Здійснюючи обробку цього твору для жіночого ансамблю і трьох партій бандур (обробка автора книги), ми ставили за мету найперше донести до слухача слово й доповнити вишукану мелодичну лінію теми насиченим багатогранним бандурним супроводом, загалом не перевантажуючи музичної канви. Фактура доволі насичена. Три інструментальні партії мають чітке визначення за функціями, об’ємні за звучанням, завдяки використанню різних регістрів, окремих мелодичних побудов, динамічній різноманітності. Цей твір дав назву виданню. Від часу його створення (2007) він упевнено ввійшов до репертуару тріо й ансамблю бандуристок “Дивоструни”, став одним із найчастіше виконуваних творів колективу й своєрідною візиткою під час презентації Волинського національного університету імені Лесі Українки, Волині й України на концертах в Україні та за кордоном.

Продовжують збірку три твори-молитви. Це – присвята поетесі-патріотів, “...її високості та святості” (О. Рисак).

“Молитва” (музика Г. Татарченка, вірш В. Крищенко) – одна з нових творчих робіт тріо. Надзвичайно проникливий зміст цієї пісні. Аранжування здійснила учасниця колективу Алла Клімук. Музична композиція характеризується потужним драматичним розвитком, логічним поєднанням різноманітних фактур музичного викладу, зіставленням динамічних контрастів. Доцільним, на нашу думку, є застосування музичної цитати (В. А. Моцарт “Lacrimosa”), співу *a capella* (без супроводу), гри бандур без басової лінії. Музична мова твору багата, різноманітна. Досягнуто “безперервності” інструментального звучання шляхом заповнення тексту бандурних партій метроритмічними фігураціями та постійним їх взаємодоповненням.

“Молитва за Україну” (музика М. Стефанишина, вірш Л. Засадко) – твір, який написав Мирослав Стефанишин для вокального тріо. Ідея аранжування пісні для ансамблю бандуристок належить композиторові. Актуальність змісту словесного тексту, глибока емоційність характеру та стрімкий динамічний розвиток музичної думки, притаманний композиторові, привернули нашу увагу до цього твору. Аранжування здійснила учасниця тріо “Дивоструни” Наталія Никитюк. Супровід бандур виконує функцію підтримки й доповнення насиченого

вокального триголосся, фактура – доволі прозора, що зумовлено дотриманням балансу загального звучання, епізод молитви “Господи, помилуй”, як належить, виконується – *a capella*.

“Молитва до Богородиці” (музика й вірш Алли Клімук). Молитва-сповідь – перший композиторський твір у творчій лабораторії тріо бандуристок “Дивоструни”. Композиція – приклад пошуків нових колористичних вирішень, засобів збагачення музичної мови в жанрі сучасного народного вокально-інструментального виконавства. Virізняється складною музичною мовою, насиченістю фактури, вишуканим тонально-гармонічним планом, самостійністю горизонтальних ліній супроводу, віртуозністю бандурних партій, логічністю застосування яскравих інструментальних епізодів та співу *a capella*, особливою гармонійною взаємодією вокальних та інструментальних партій у загальному звучанні, цілісністю форми та змісту.

Основу збірки складають твори на **вірші Лесі Українки**.

“Гетьте, думи, ви хмари осінні...” (мелодія народна, вірш Лесі Українки) – зразок обробки одноголосної мелодичної лінії і створення таким чином триголосної вокально-інструментальної партитури. Здійснила її Наталія Никитюк. Потужна енергетика, глибокий драматизм змісту зумовили насиченість фактури музичного викладу твору. Вокальне триголосся виконує домінуючу роль у цій музичній композиції і, відповідно, вирізняється добром певних виражальних засобів (високою теситурою, стрибкоподібним рухом мелодії, динамічними контрастами, застосуванням самостійних мелодичних зворотів). Партії бандур також насичені, доволі рухливі, проте здебільшого виконують супровідну підтримувальну функцію для забезпечення виразності вокальної лінії в загальному звучанні.

“Золотії терни” (музика М. Жербіна, вірш Лесі Українки). Спочатку твір написано для голосу в супроводі фортепіано. Створюючи ансамблеву партитуру (аранжування автора книги), ми намагалися досягти насиченості та об’єму загального звучання, використовуючи регістру різноманітність, горизонтальний самостійний розвиток вокальних та інструментальних партій, а також чітку визначеність ансамблевих функцій (мелодію, контрапункт, гармонічну педаль, ритмічно-гармонічну фігурацію, бас). Потреба максимального поєднання слова, мелодичної лінії та динамічного й агогічного розвитку музичного матеріалу визначила наш підхід до відповідного інструментування бандурних партій. Це дало змогу домогтися фактурного різноманіття, переконливості загального звучання і водночас зручності виконання нотного тексту. Твір входить до репертуару ансамблю та тріо бандуристок протягом двадцяти років,

його активно включають до навчальних програм із музичних дисциплін: диригування, інструментування, практикуму роботи з творчим колективом тощо. Текст партитури в цьому виданні зазнав певних коригувань та доповнень.

“Смутної провесни” (музика М. Лисенка, вірш Лесі Українки). Композитор створив твір для голосу (сопрано) та фортепіано. Тонке відчуття Лесиноного слова, вишуканість музичної мови, свіжість гармонії привернули нашу увагу до цього першоджерела. Пропонована в збірці партитура – зразок творчої роботи, а саме перекладення, яке здійснив автор книги. Створюючи інструментальну партитуру, ми передали без змін основні засоби музичної виразності (мелодія, тональний план, структура, форма), свідомо вжили мінімальну кількість нововведень до музичного тексту, і всі вони виправдані потребою їх застосування. При цьому ми намагалися підкреслити багатотембровість і об’єм звучання струнного інструмента, використовуючи для цього різноманітні реєстри та способи гри на бандурі. У вокальній партитурі основна мелодична лінія залишилася незмінною, однак, відповідно до гармонічного плану, створено триголосья з епізодами часткової ритмічної самостійності. Отже, музичний матеріал, максимально наблизений до авторського задуму, отримав нове вишукане темброве забарвлення і можливість виконання його ансамблем бандуристів. Твір був включений до попередніх видань автора. У цій збірці нотний текст партитури частково доповнено.

“Солов’їний спів” (музика А. Горчинського, вірш Лесі Українки). Твір (як ансамблевий) уперше виконав дипломант міжнародних фестивалів тріо бандуристок Луцького дому “Промісвіт” (тепер – Палац культури м. Луцька) за участі: І. Ольшевської, Л. Войнаровської, М. Сточанської (1986). На жаль, великий самобутній репертуар цього відомого мистецького колективу не було записано й видано. Аранжування для студентських колективів бандуристів (тріо, квінтет “Дивоструни”) автор книги здійснив пізніше. Ця творча робота показова застосуванням прозорої фактури музичного викладу в супроводі бандур, чітким визначенням ансамблевих функцій та виконавською зручністю інструментальних партій.

У наступних творах змальовано красу Лесиноного краю, демонструється різнобарв’я волинської народної пісні та танцю.

“Лукашева сонілка” (музика А. Кос-Анатольського, вірш Й. Струцюка). Ансамблеву партитуру твору створено (аранжування автора книги) для навчального та концертного репертуару студентських колективів бандуристів Луцького педагогічного інституту імені Лесі Українки (тепер – Волинський національний університет імені Лесі Українки). Пізніше твір увійшов

до репертуару лауреата I Всеукраїнського конкурсу бандуристів студентів педагогічних ВНЗ України – квінтету бандуристок “Дивоструни” та тріо бандуристок “Дивоструни”. Характеризується доволі насиченою фактурою викладу музичного тексту, активністю басової лінії, застосуванням метро-ритмічних фігурацій в інструментальних партіях. Під час написання вокальних партій використано унісон, ритмічну незалежність та рухливість нижніх голосів.

“Волинські співанки” (віночок волинських пісень). Обробку низки народних пісень (“Ой там у лісі калина”, “Ой у полі криниченька”, “Ой заграйте музиченьки”, “Ой пряла я куделицю”) та танцю “Козачок” здійснила учасниця першого складу тріо бандуристок “Дивоструни” Олена Нагірна (2000). Ця багатогранна творча робота визнана членами журі та глядацьких аудиторій на міжнародних і всеукраїнських фахових конкурсах, де неодноразово її виконували. Десять років цей твір уходить до репертуару тріо, включається до концертних програм гас-трольних поїздок (Росія, Німеччина, Польща), де репрезентується українське мистецтво. Вирізняється він застосуванням різноманітних прийомів гри на бандурі, майстерним поєднанням тем, логічним та вишуканим взаємодоповненням вокальної та інструментальної партитур, наскрізністю розвитку музичних побудов, віртуозністю вокальних й інструментальних партій.

Отже, створені учасницями та керівником творчої лабораторії ансамблеві партитури (**перекладення, аранжування, обробка, композиція**), а також аудіозапис їх звучання (**CD-диск**) в оригінальній інтерпретації самими виконавцями новостворених композицій зможуть виразно продемонструвати повний завершений цикл роботи над музичним твором, а саме: задум – створення – втілення.

Пропоновані в збірнику творчі роботи – результат спільних мистецьких пошуків тріо бандуристок “Дивоструни” Волинського національного університету імені Лесі Українки, апробовані на концертних виступах, у програмах радіо та телебачення Волині, України. Вони можуть бути використані не тільки в навчальному процесі, а й у концертній діяльності. Сподіваємося, що колективи бандуристів поповнять свої програми музичними творами збірника, а талановита молодь долучиться до нових творчих пошуків для розвитку національного музичного мистецтва.

Готуючи це видання, ми ставили за мету популяризацію проникливого Лесиноного слова за допомогою пісні та бандури, поповнення бандурного ансамблевого репертуару змістовними високодуховними патріотичними музичними композиціями, яких сьогодні небагато, а також представлення волинських митців із їх пісенними зразками, пов’язаними з творчістю геніальної поетеси та волинським краєм.

Високохудожні пісенні зразки бандурного мистецтва

Ювілейне видання присвячується 140-річчю від дня народження геніальної української поетеси Лесі Українки. До нього ввійшли музичні твори на вірші славетної українки, вітчизняних, зокрема волинських, авторів: М. Лисенка, А. Кос-Анатольського, Г. Татарченка, М. Жербіна, А. Горчинського, М. Стефанишина, В. Чинча, І. Берестюка, В. Крищенко, О. Богачука, Й. Струцюка, Л. Засадко, Л. Михальчук, А. Клімук.

Мирослава Сточанська – знаний в Україні музикант із великим концертним та педагогічним досвідом, засновник класу бандури у ВНУ ім. Лесі Українки, організатор, диригент та художній керівник трьох відомих мистецьких колективів бандуристів навчального закладу: народної аматорської студентської капели бандуристів університету “Дивоструни”, лауреата І Всеукраїнського конкурсу бандуристів педагогічних ВНЗ України квінтету бандуристок “Дивоструни” та лауреата міжнародних і всеукраїнських музичних конкурсів та фестивалів тріо бандуристок “Дивоструни”.

Ця книга – збірник ансамблевих партитур. Їх перекладення, аранжування, обробка для ансамблю бандуристів здійснено в мистецькій лабораторії тріо бандуристок “Дивоструни” Волинського національного університету імені Лесі Українки під керівництвом М. П. Сточанської.

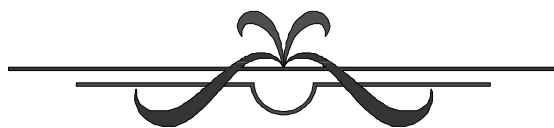
Запропоновані в збірнику ансамблеві партитури складають концертний репертуар тріо бандуристок “Дивоструни”. Прикметно, що всі вони створені самими виконавцями: авторкою та її вихованками – учасницями тріо різних років: О. Нагірною, Н. Никитюк, А. Клімук. Перекладення, аранжування та обробка для ансамблю бандуристок різноманітних за формою, струк-

турою, фактурою, складністю виконання музичних номерів здійснено майстерно, на високому професійному рівні. Успішне використання звуковиразових можливостей сучасної бандури, способів гри на ній, уміле застосування різноманітних прийомів інструментування забезпечили повноту й багатство фарб інструментального звучання партитур. А значний педагогічний досвід авторки й практичні знання природи вокального звукотворення дали змогу створити виразні та вишукані вокальні партитури. Органічне поєднання вокальної та інструментальної партій у загальному звучанні – основна вимога авторки під час створення музичних композицій, уміщених у книзі. Отож усі вони вирізняються логічністю викладу музичних текстів, відчуттям стилю, форми, характеру творів, тонким музичним смаком.

Свідченням високого мистецького рівня і методико-педагогічної спрямованості запропонованого у виданні авторського нотного матеріалу є доповнення його аудіодиском із записом музичних номерів у високопрофесійному виконанні та оригінальній вишуканій інтерпретації тріо бандуристок “Дивоструни”.

Зібрані в збірнику “Лесі Українці” музичні твори на вірші Лесі Українки, пісні вітчизняних та волинських авторів у новому їх викладі зможуть слугувати високохудожніми зразками сучасного бандурного мистецтва, успішно складуть навчальний та концертний репертуар бандурних колективів, а вивчення й аналіз творчого досвіду волинських бандуристів прекрасним чином слугуватиме справі патріотичного та професійного виховання молодого покоління.

*Народна артистка України,
завідувач кафедри народних інструментів,
професор Львівської національної музичної академії
імені М. В. Лисенка
Л. К. Посікіра*

Щаслива рука Мирослави Сточанської

Уперше про існування бандури довідався ще в ранньому дитинстві. Тоді мене виховувала бабуся в Берестечку, вона часто співала мені українських пісень. Либонь, саме тоді почув із її вуст славнозвісну “Взяв би я бандуру...” Побачив же цей знаковий для українців інструмент і почув його звук дещо пізніше, у Ново-волинську – це було десь через рік із лишком після бруталного розформування тамтешнього професійного драмтеатру, коли частина працівників залишилася на культурботі в шахтарському місті. Того, 1964-го, виповнилося 150 років від дня народження Тараса Григоровича Шевченка, і, природно, більшість березневих заходів була присвячена ювілею Великого Кобзаря. Саме тоді перед репетицією дружина одного з акторів упівголоса, щоб не заважати колегам, заспівала мені під бандуру “Думи мої...”

Либонь, відтоді мій особливий пістет до бандуристів, що неодноразово підсилювався (знову в Берестечку) то поезією Великого Кобзаря (“Бандуристе, орле сизий...”), то передачами національного радіо наприкінці 60-х. Скажімо, під час передачі “Пісенні скарби українського народу” можна було почути записи славетних кобзарів, зокрема Єгора Мовчана й ін. Неодноразово звучала програма “Срібні струни”, присвячена Державній заслуженій капелі бандуристів УРСР під тодішнім керівництвом Олександра Мінківського (нині – Національна заслужена капела бандуристів України імені Г. І. Майбороди). Полюбляв слухати й пісні у виконанні різноманітних тріо бандуристок – особливо у складі Ніни Павленко, Валентини Третякової і Тамари Поліщук. І ще не відав, що на Волині зростає талановите дівча на ймення Мирослава, котрому судилося присвятити своє життя та натхнення популяризації бандури й української пісні не лише в нашій державі, а й у всьому світі, створивши надзвичайно цікавий та мобільний колектив – тріо (капелу й ансамбль) ВНУ ім. Лесі Українки “Дивоструни”. І не знав, що вже у XXI столітті шляхи наші перетнуться на хвилі вдячної пам’яті про славу дочку нашого народу, патронесу Волинського національного університету – Лесю Українку, – і ця доленосна зустріч започаткує нашу співпрацю, причому роль моя в ній стосуватиметься не текстів (що було б природним для поета), а... мелодій.

Як відомо, університет, у якому автор цих рядків має щасливу нагоду працювати, носить

ім’я славетної поетеси, є також Науково-дослідний інститут Лесі Українки – тож традиційними для нас стали численні семінари, конференції, симпозіуми, присвячені і власне талановитій письменниці, і родині Косачів, а до дня народження нашої землячки щороку проводять “Лесині тижні”. Саме під час концерту в рамках одного з таких тижнів я познайомився з пані Мирославою та її чарівними й талановитими вихованками: варто сказати, що репертуар бандуристок просто-таки багатий на твори Лесі Українки – “Смутної провесни” (музика Миколи Лисенка, перекладення М. Сточанської), “Горить моє серце” (музика Мирослава Стефанишина), “Золотії терни” (музика Михайла Жербіна, аранжування М. Сточанської), “Гетьте думи, ви хмари осінні” (мелодія народна, обробка Н. Никитюк) та багато інших пісень несуть глядачам та слухачам неповторну енергетику Лесині творчості, яка чаруватиме й надихатиме ще не одне покоління...

Того року (наскільки пам’ятаю, це був ювілейний 2001-й) у моєму житті трапилися принаймні дві знакові події. Восени я отримав запрошення визначного лесезнавця, доктора філологічних наук, професора Олександра Опанасовича Рисака на Міжнародну наукову конференцію “Леся Українка і сучасність”. Саме там до мене прийшло усвідомлення Поетеси як Виконавиці Божественного Плану, Посланиці Світла, її містичної, місійної ролі, що згодом вилилося в есе “Леся Українка: містика імені й долі”. А дещо раніше журналістка Богдана Стельмах – моя тодішня колега по університетській газеті – показала мені вірші молодої волинської поетеси та бібліотечарки Лілії Михальчук. Її твори привертати увагу щирістю ліричної інтонації, цікавими образами, дитинно чистим поглядом на світ. Варто було лишень перечитати одну строфу її вірша “Леся Українка”, я вже зрозумів – це пісня. Мелодія звучала в мені, і я з нетерпінням чекав миті, коли прийду додому, візьму до рук гітару (або ж сяду за клавіші) й перекладу цю мелодію в ноти. Так, зрештою, і сталося. Прем’єра її відбулася кількома роками пізніше – тоді, коли після численних розмов із Мирославою Петрівною про музику й, зокрема, про пісенний жанр, я наважився запропонувати свій опус саме “Дивострунам” – тим паче, що можливості бандуристок мені відомі. Пані Мирослава зробила блискучу обробку цієї мелодії для тріо банду-

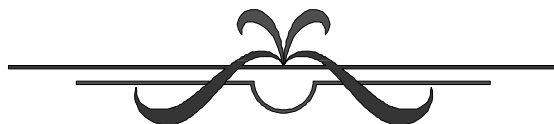
ристок, і я збагнув іще одну неоціненну якість Майстрині: вона має, так би мовити, “щасливу руку”. Пісня “Лесі Українці” пішла в широкий світ, ставши своєрідною “візитівкою” колективу, й навіть кілька разів виходила на їхніх аудіодисках, у тому числі й в альбомі “Лесі Українці”, виданому до 140-річчя Поетеси.

Що найперше приваблює у творчості “Дивострун” – це тонкий естетичний смак, який не дає не лише перейти, а й навіть наблизитися до тієї небезпечної межі, за якою починається примітивний “хуторянський” етнографізм або ж нав’язлива декларативність національних почуттів. Завжди – чи звучить ніжна, лірична “Тополина баркарола” Платона Майбороди на вірші Володимира Сосюри в аранжуванні М. Сточанської, чи дзвінкі, іскристі, сповнені життєлюбства “Волинські співанки” в обробці Олени Нагірної, а чи неповторні за своєю красою колядки та віншування – відчуваєш не підробний, чистий, глибинний подих рідного краю, душу України й Волині. Вокал Ольги Разумовської, Катерини Ковальчук, Алли Клімук, інших учасниць колективу, майстерне,

професійне володіння інструментом, дивовижна манера перевтілення є якраз тим синтезом, який і зветься справжнім мистецтвом. Саме це дає змогу впевнено здійснювати творчі пошуки й у царині освоєння світової музичної класики (“Аве Марія” Франца Шуберта, “До Елізи” Людвіга ван Бетховена, “Сициліана” Йоганна Себастьяна Баха й ін.) і сучасних музичних напрямів (“Квіти моря” з репертуару французького гурту “Ера”).

Голова Волинської організації Національної ліги українських композиторів, заслужений діяч мистецтв України, професор Мирослав Стефанишин в одній зі своїх статей про Мирославу Сточанську – до речі, теж професора, відмінника освіти України й члена вищезгаданої Ліги, а також Національної спілки кобзарів України, – назвав її “княгинею бандури”. Тож зичу княгині Мирославі, щоб вона і її чарівні князівни з “Дивострун” (до слова, лауреати міжнародних та всеукраїнських конкурсів) і надалі радували серця меломанів в Україні та світі, пропагуючи бандурне мистецтво й українську пісню.

*Член Національної спілки письменників України,
лауреат обласної літературно-мистецької премії
імені Агатангела Кримського*
Ігор Ольшевський (Берестюк)

*АНСАМБЛЕВІ
ПАРТИТУРИ*

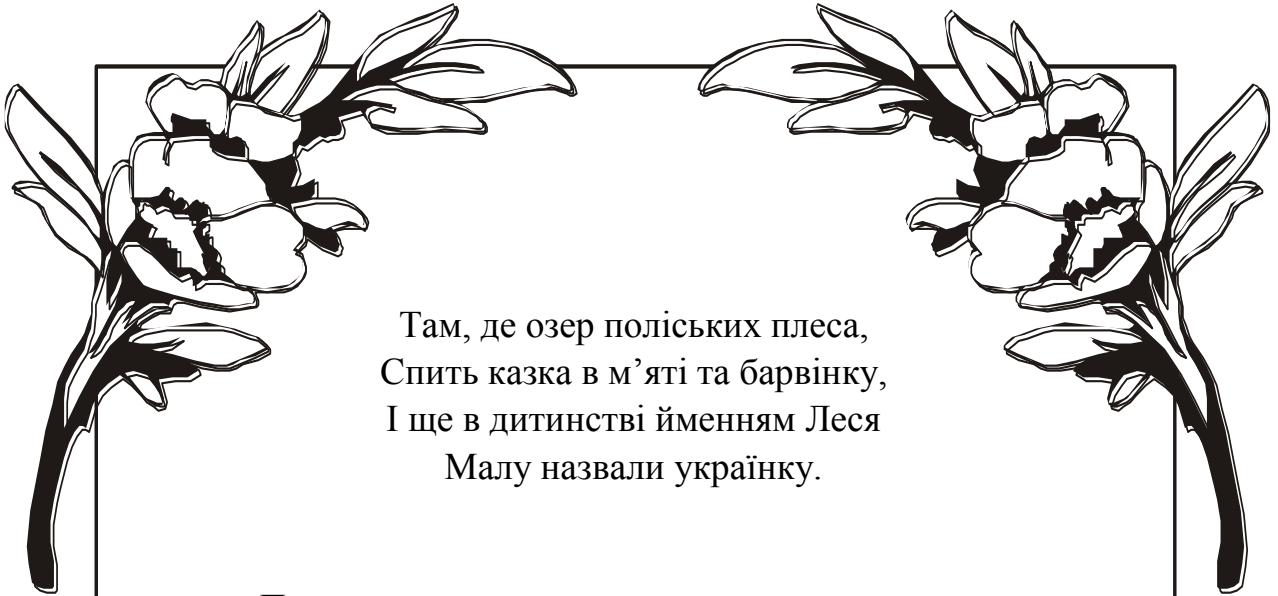

Там, де озер поліських плеса,
Спить казка в м'яті та барвінку,
І ще в дитинстві йменням Леся
Малу назвали українку.

Приспів:

Сягнула сяйвом піднебесся
Народу мого славна жінка,
Так ніжно і мрійливо – Леся,
І так велично –Українка.

Наче слабка, та не зірветься
З тендітної вербички гілка,
Вуста шепочуть стиха – Леся,
А на весь голос –Українка.

Приспів.

І вже без неї не озветься
Стрімка історії сторінка,
Любов і ласка ймення – Леся
І гордість слова – Українка.

Приспів.

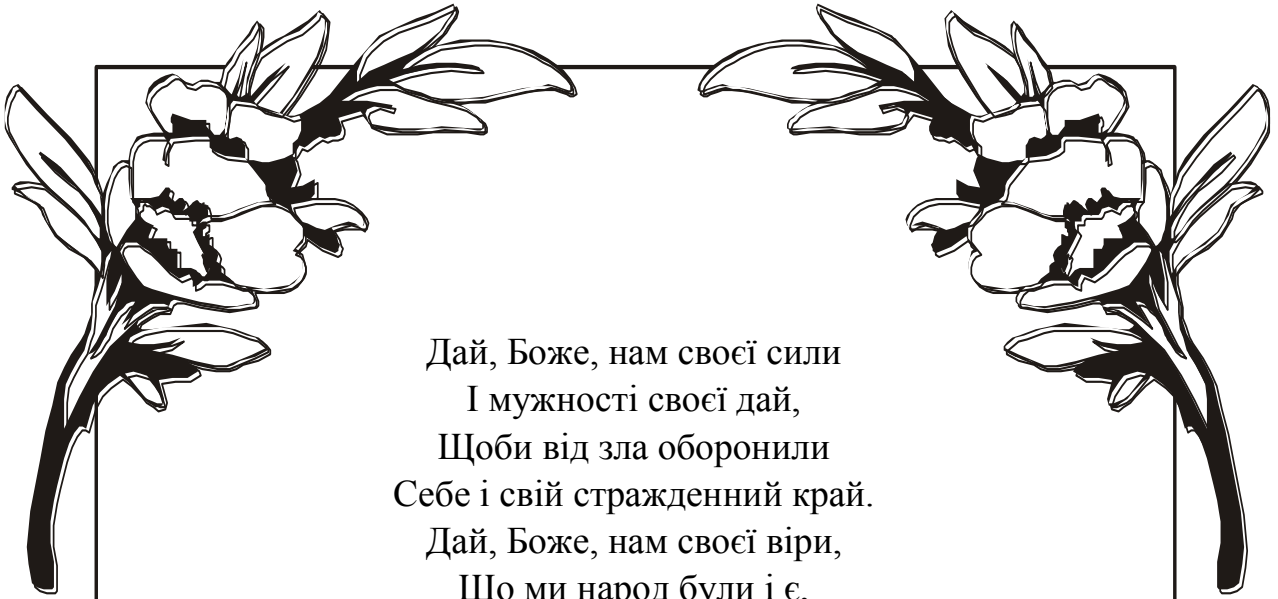

Дай, Боже, нам своєї сили
І мужності своєї дай,
Щоби від зла оборонили
Себе і свій стражденний край.
Дай, Боже, нам своєї віри,
Що ми народ були і є,
Хай недругам їхні сокири
Ощербляться об нашу честь.

Приспів:

Повторю молитву, щиру і негорду,
Як твоє, Україно, праведне ім'я.
Повторю молитву нашого народу,
Щоб її почули небо і земля!

Дай, Боже, нам усе згадати
І усвідомити, що є.
Дай мучитися і страждати,
І вистраждать таки своє.
Ще й словом праведним і зором
Застережи, а не утіш.
Щоб нам очей не виїв сором
За душу, продану за гріш.

Приспів.

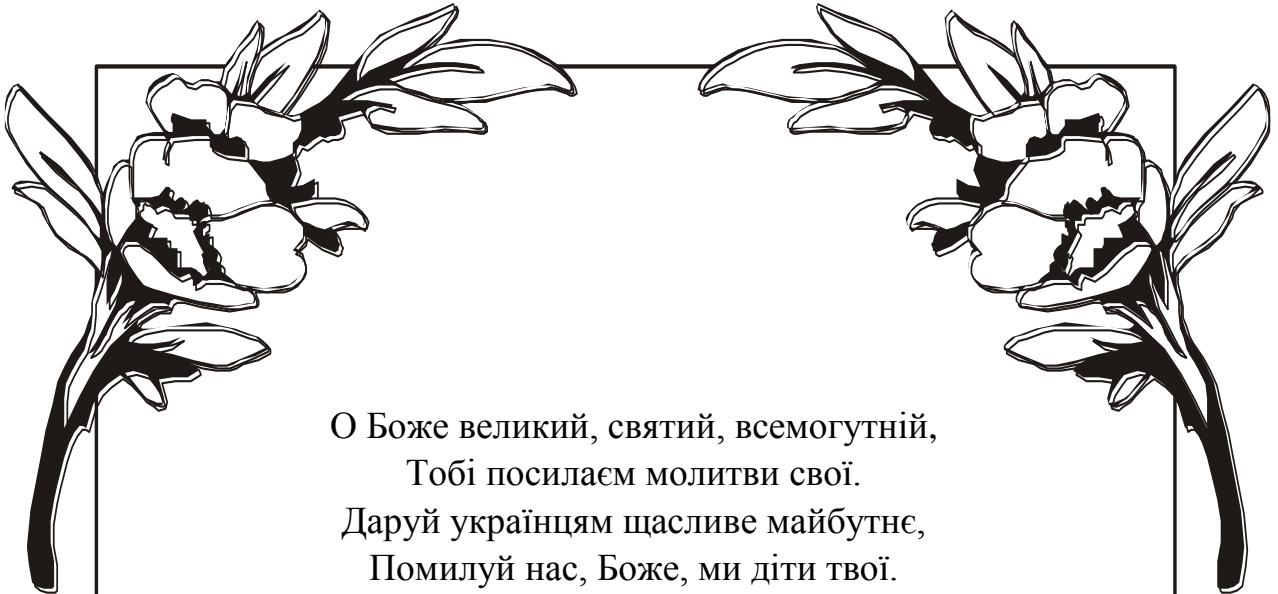

О Боже великий, святий, всемогутній,
Тобі посилаєм молитви свої.
Даруй українцям щасливе майбутнє,
Помилуй нас, Боже, ми діти твої.

Дай силу і мудрість, і віру у Тебе,
Незрячим, байдужим Ти очі відкрий.
Щедроти свої посилай нам із неба,
Помилуй нас, Боже, наш Отче святий.

Господи, помилуй,
Господи, помилуй,
Господи, помилуй нас.

О Боже великий, святий і єдиний,
Ти серцем і розумом нашим керуй.
І волю, і єдність, і міць України
На вічні і многії літа даруй!

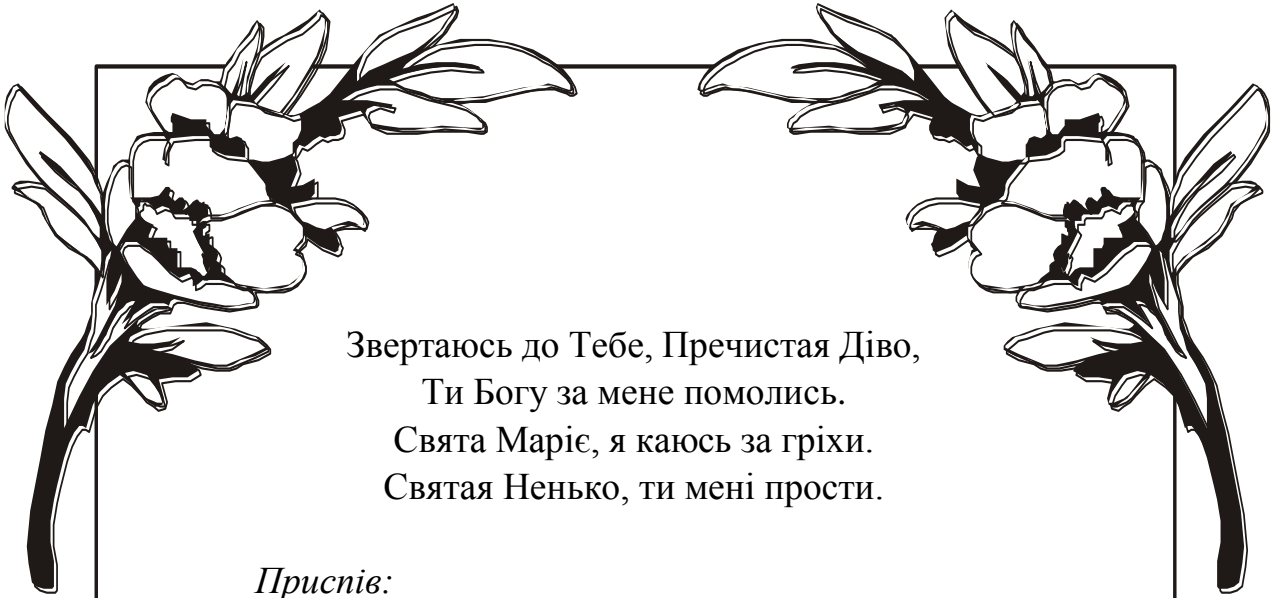

Звертаюсь до Тебе, Пречистая Діво,
Ти Богу за мене помолись.
Свята Маріє, я каюсь за гріхи.
Святая Ненько, ти мені прости.

Приспів:

Пречиста Діво, о Божа Мати,
Немає слів, щоб все тобі сказати.
Свята Матусе, не кидай мене,
Прости за все, звертаюсь я до Тебе!

Звертаюсь до Тебе, Пречистая Діво,
Ти плачеш за наші всі гріхи, Свята Маріє.
А сльози на очах Твоїх
Зітруть лише молитви наших днів.

Приспів.

А серце німіє, Пречистая Діво,
Як Ти ніжно дивишся на нас.
Свята Маріє, цей погляд гріє на віки.
Святая Ненько, Ти мені прости!

Приспів:

Свічу поставлю, нехай не згасне.
Цілую образ за усе прекрасне.
Тобі, Пречиста, уклін низенький.
Почуй молитву цю, молю, рідненька.

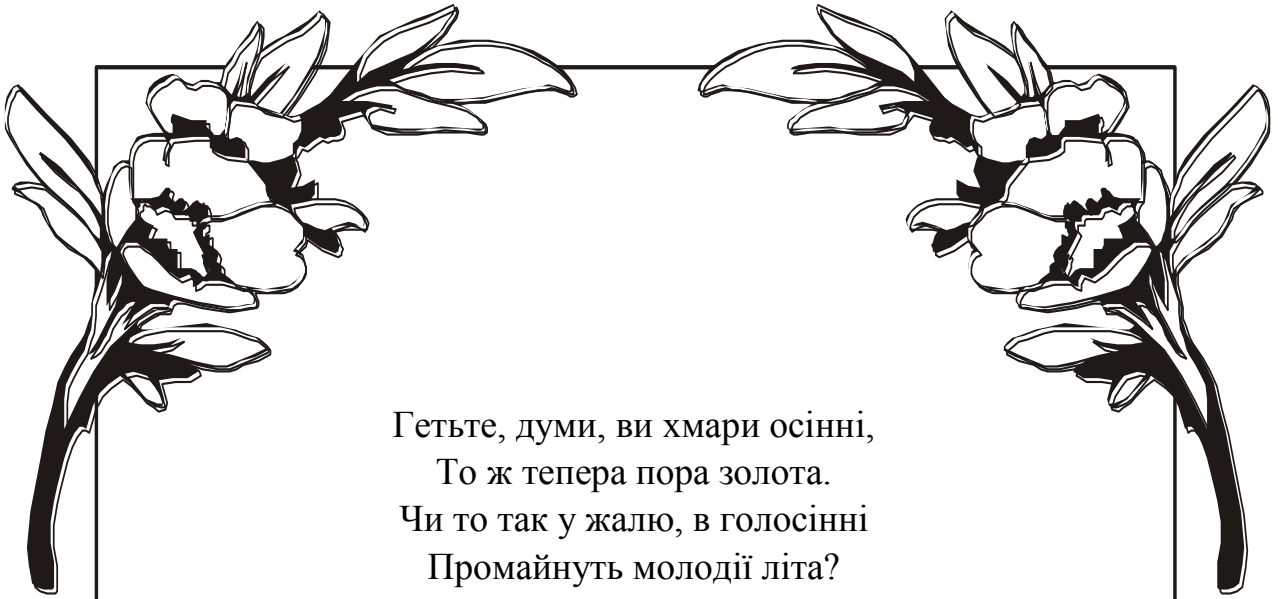

Гетьте, думи, ви хмари осінні,
То ж тепера пора золота.
Чи то так у жалю, в голосінні
Промайнуть молодії літа?

Ні, я хочу крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись.
Жити хочу! Геть думи сумні.

Я на гору круту крем'яную
Буду камінь тяжкий підіймать,
І несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співать.

Так! Я буду крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись.
Буду жити! Геть думи сумні!

Ой не зникли золотії терни,
Тільки почорніли,
Ой не всохли кривавії квіти,
Тільки помарніли.

Зійди, сонце, під моє віконце
Та й засвіти ясно,
Позолоти мої чорні терни,
Нехай буде красно.

Загорися ти, моє серденько,
Запалай пожаром,
Коли ношу кривавії квіти,
Нехай же недаром!

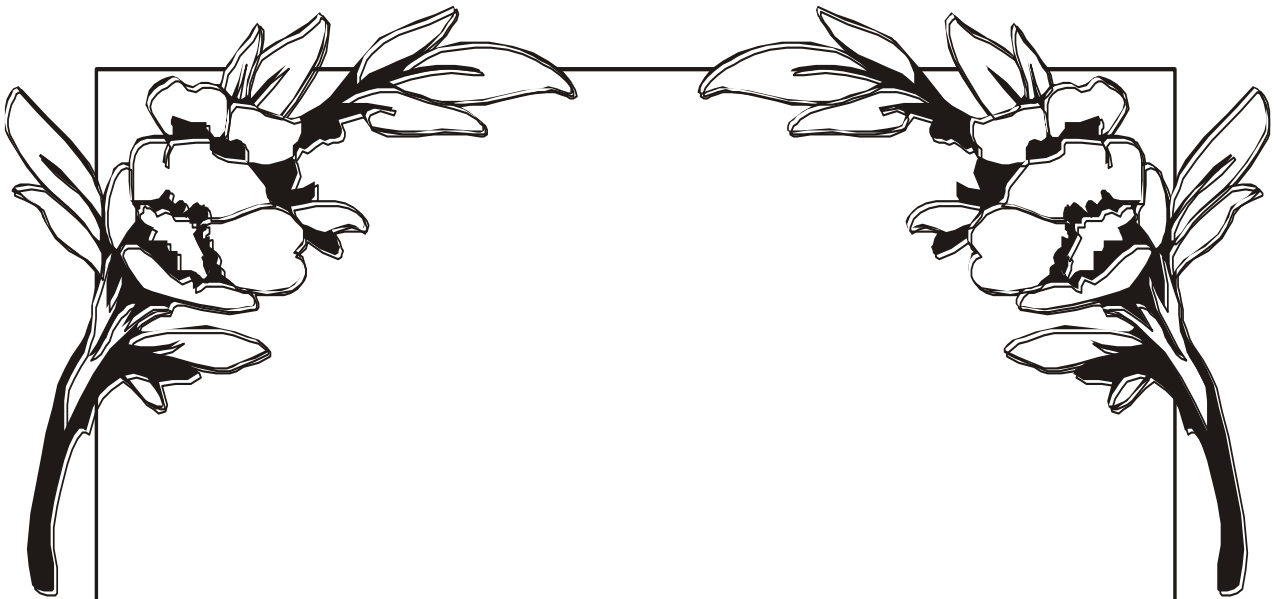

Смутної провесни, серед травиці
Фіалки цвіт дочасно розцвітав;
Зимовим холодом повіяло з діброви –
І ніжний цвіт зів'яв.

Був вечір сумний – і на устах у мене
Із серця поцілунок виникав;
Не повернувся ти – і любий поцілунок
Ще не розцвів, зів'яв ...

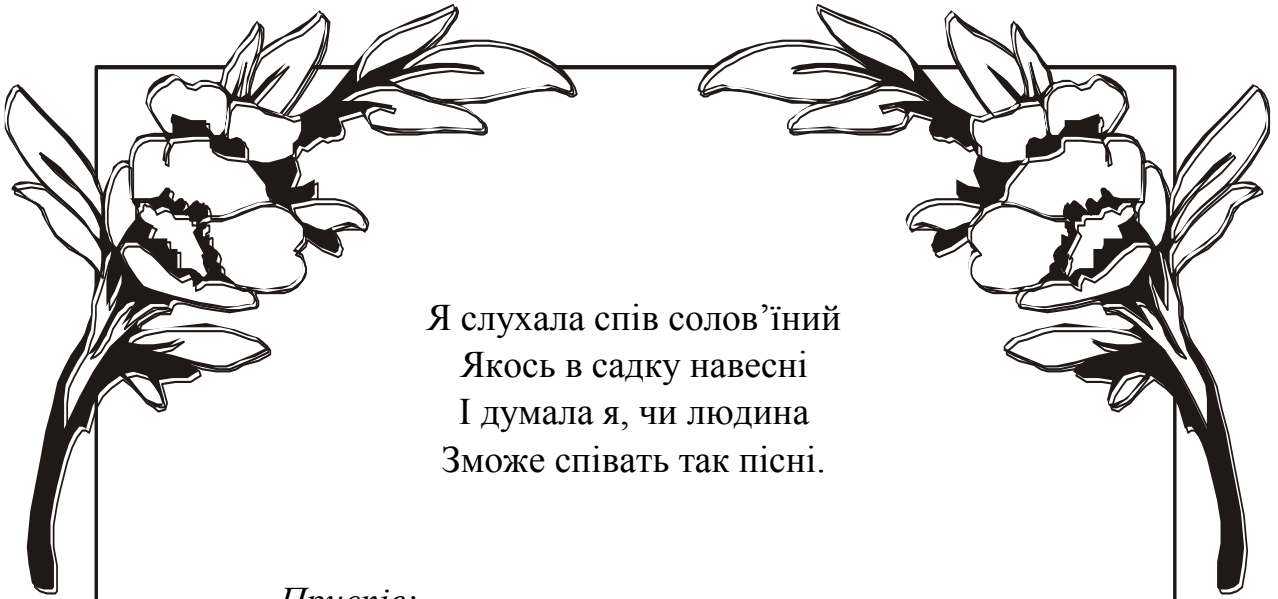

Я слухала спів солов'иний
Якось в садку навесні
І думала я, чи людина
Зможе співать так пісні.

Приспів:

Вже не чути голосистих
Солов'їв в садах барвистих,
Хоч пташок немає,
А душа співає
Солов'їну ніжну пісню.

Про юність мою яснолицю,
Про нашу велику любов
мені сизокрилая птиця
Сьогодні співатиме знов.

Приспів.

Ідемо щасливі ми нині
Назустріч весняним вітрам,
Бо пісня у нас солов'їна
Й весна усміхається нам.

Приспів.

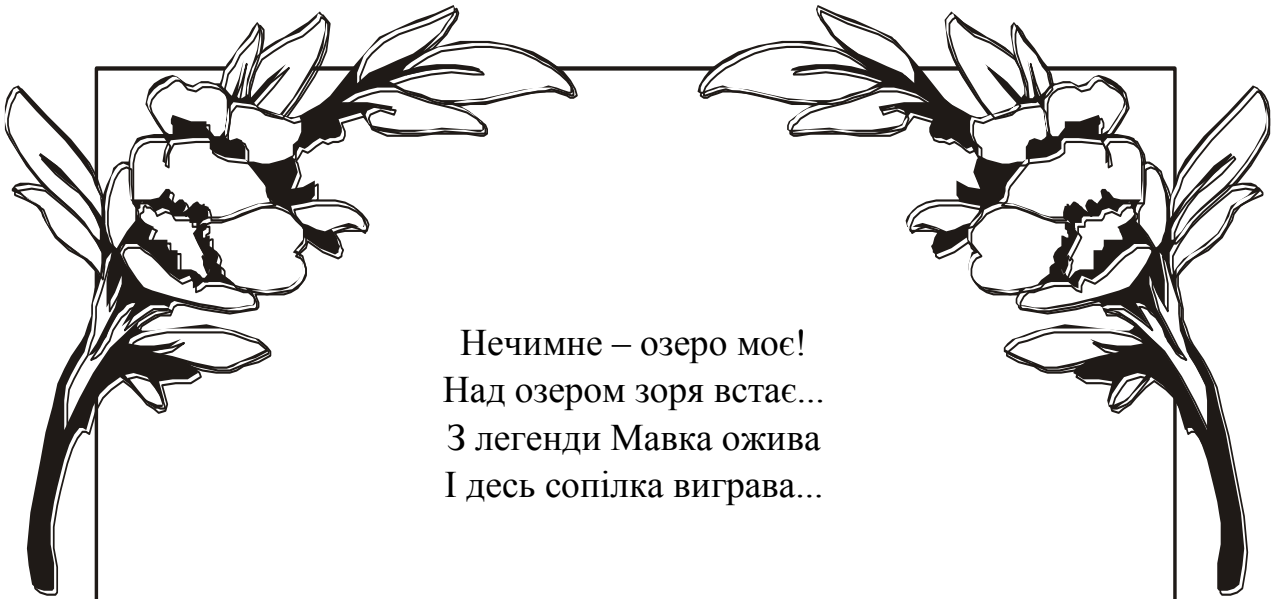

Нечимне – озеро моє!
Над озером зоря встає...
З легенди Мавка ожива
І десь сопілка виграва...

Приспів:

Як солодко грає,
Тьохкає, зітхає,
Ніжним чаром, дивним жаром
Серце зігриває!

Мовчать березові гаї,
Мовчать волинські солов'ї...
Бо тихий легіт в комишах
Дмухнув в сопілку Лукаша...

Приспів.

І ти мовчиш, мовчу і я
над озером у цих гаях.
Струмок заснув коло струмка,
Лише сопілка не змовка...

Приспів.

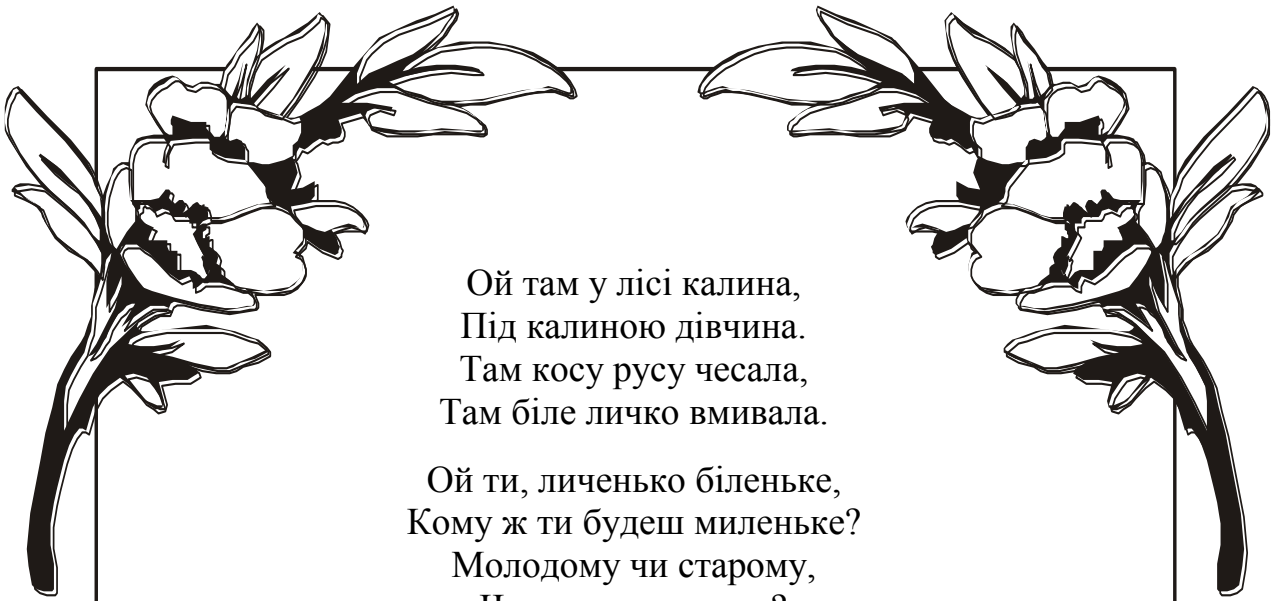

Ой там у лісі калина,
Під калиною дівчина.
Там косу русу чесала,
Там біле личко вмивала.

Ой ти, личенько біленьке,
Кому ж ти будеш миленьке?
Молодому чи старому,
Чи козаку милому?

Ой у полі криниченька
Цембром цембрована,
Кажуть люди, дівчинонько,
Що ти мальована.

Ой хоч же я мальована,
Та я не для тебе.
Чом не прийшов ти, козаченьку,
Звечора до мене?

Музиченьки! Ой заграйте, заграйте, заграйте.
Витоптала черевики, другу пару дайте.

Ой станьте, перестаньте, ви, музики, грати,
В мене ніженьки болять, не можу гуляти.

Ой пряла б я куделицю – та голівка болить,
Ой пішла б я на вулицю – та нелюб не велить.

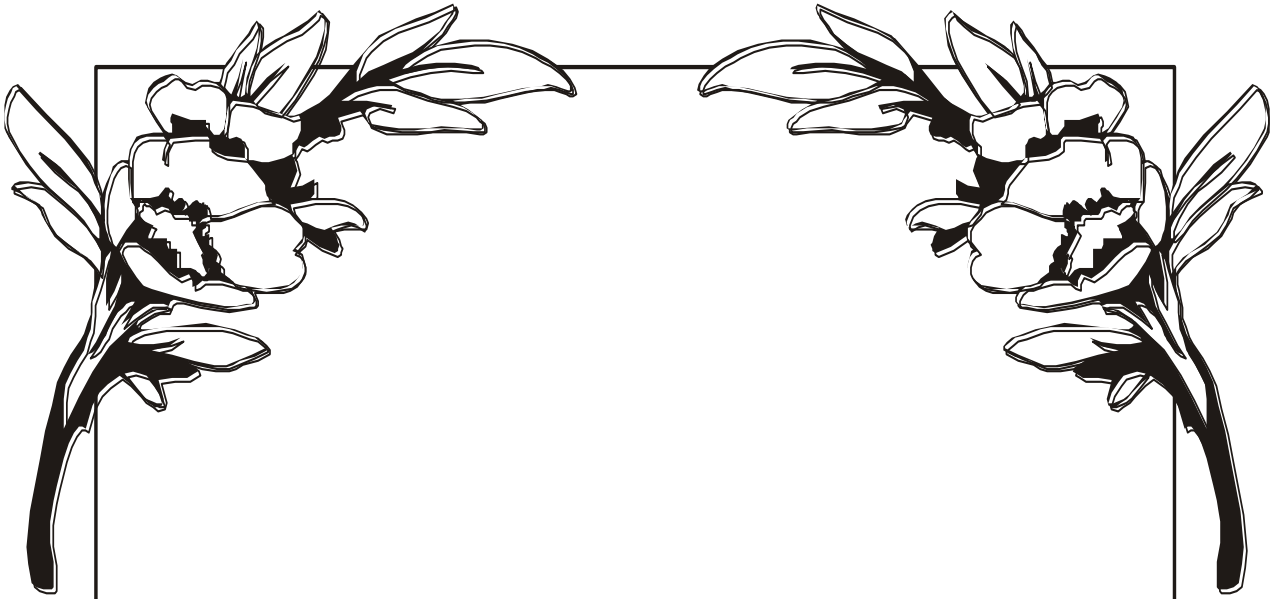
Ой горе, біда, лихо, що не всиджу вдома тихо,
Бо ще молода! Гей! Бо ще молода!

Ой поїхав мій миленький та й у степ, та й у степ,
А я тую куделицю та й у землю – геп!

Ой горе, біда, лихо, що не всиджу вдома тихо,
Бо ще молода! Гей! Бо ще молода! Гей!

Література

1. Булат Т. Українські класичні романси / Т. Булат. – К. : Муз. Україна, 1983. – 332 с.
2. “Високе світло імені та слова...” – Леся Українка в дослідженнях О. Рисака : зб. наук. пр. – Луцьк : РВВ “Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. – 428 с.
3. Кос-Анатольський А. Вибрані твори / А. Кос-Анатольський. – К. : Мистецтво, 1964. – 65 с.
4. Нудьга Г. Пісні та романси українських поетів / Г. Нудьга. – К. : Рад. письм., 1956. – 384 с.
5. Леся Українка. Твори : в 5 т. Т. V : Листи 1881–1913 / Леся Українка. – К. : Держ. вид-во худ. л-ри, 1956. – 260 с.
6. Ошуркевич О. Пісні з Волині / О. Ошуркевич, М. Стефанишин. – К. : Муз. Україна, 1970. – 332 с.
7. Спогади про Лесю Українку. – К. : Рад. письм., 1963. – 142 с.
8. Степаненко М. Лесина пісня : репертуар. зб. / М. Степаненко. – К. : Мистецтво, 1971. – 116 с.
9. Стефанишин М. Вокальні тріо / М. Стефанишин. – Луцьк : Твердиня, 2008. – С. 5, 6.
10. Українка Леся. Зібрання творів : у 12 т. Т. 10–12 : Листи / Леся Українка. – К. : Наук. думка, 1978–1979 (XII т.). – С. 447.

Д О Д А Т К И

Фотоальбом

Із проректором з навчально-виховної роботи ВНУ ім. Лесі Українки І. Констанкевич та завідувачем Музею Лесі Українки Т. Данилюк-Терещук (Науково-дослідний інститут Лесі Українки ВНУ ім. Лесі Українки, 2007 р.)

Із народною артисткою України, професором Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка Л. Посікірою та заслуженим діячем мистецтв України, директором Палацу культури м. Луцька Ю. Войнаровським на Всеукраїнському конкурсі "Волинський кобзарик" (Луцьк, 2007 р.)

Із академіком М. Жулинським на радіо "Культура" (2008 р.)

Доцент ВНУ ім. Лесі Українки О. Г. Бурчак вітає "Дивоструни". Ювілейний концерт (2009 р.)

Благословіння священнослужителями Свято-Троїцького кафедрального собору м. Луцька протоієреєм В. Собком, архідияконом М. Коцем на ювілейному вечорі "Земле, моя земле, я люблю тебе" (Будинок культури "Просвіта" м. Луцька, 2009 р.)

*Ювілейний стенд. Капелі бандуристів
“Дивоструни” – 25, тріо бандуристок
“Дивоструни” – 10 (Будинок культури
“Просвіта” м. Луцька, 2009 р.)*

*Привітання від ректорату ВНУ ім. Лесі Українки:
І. Констанкевич, В. Кравчук (Будинок культури
“Просвіта” м. Луцька, 2009 р.)*

*На сцені – випускники капелі бандуристів
“Дивоструни”. Ювілейний вечір (Будинок
культури “Просвіта” м. Луцька, 2009 р.)*

*Із К. Шаваровою
(Будинок культури “Просвіта” м. Луцька, 2009 р.)*

Із Н. Турко, Д. Губ'яком, Л. Посікірою на I Регіональному конкурсі імені К. Місевича "Кобзарська ватра" (Кременець, 2009 р.)

Із Л. Кьорфер, подружжям К.-Г. і М. Кроз, М. Сташенком, Б. Лінненбрюгером, Ж. Клименко, В. Кучеруком (Луцьк, 2010 р.)

Волинські пісні на зустрічі з членами спілки "Мости в Україну" (Німеччина, Герфорд, 2010 р.)

Ансамбль бандуристок "Дивоструни" після виступу на сцені інституту мистецтв ВНУ ім. Лесі Українки (2010 р.)

Подружжя М. і Г. Мьоллер (Німеччина) з учасниками моновистави "Маруся Чурай": А. Остап'юком, ансамблем "Дивоструни" (Волинський обласний театр ляльок, 2010 р.)

Із З. Пахолок, М. Мьоллер, Г. Мьоллер, В. Бобицьким, О. Панкевич, В. Кучеруком після прем'єри моновистави "Маруся Чурай" до ювілею Л. Костенко (Луцьк, 2010 р.)

Із ректором ВНУ ім. Лесі Українки професором І. Коцаном на ювілей "Волинського братства" (Київ, 2011 р.)

Із єпископом-ординарієм Луцької дієцезії РКЦ М. Трофим'яком на урочистій академії до 140-ї річниці від дня народження Лесі Українки (ВНУ ім. Лесі Українки, 2011 р.)

Із головою Волинської обласної державної адміністрації Б. П. Клімчуком на урочистій академії до 140-ї річниці від дня народження Лесі Українки (25.02.2011 р.)

На звіті творчих колективів інституту мистецтв ВНУ ім. Лесі Українки (Палац культури м. Луцька, 2011 р.)

Прем'єра пісні. Звучить "Молитва за Україну" (музика Г. Татарченка, вірш В. Крищенка) на концерті до 140-ї річниці від дня народження Лесі Українки (Палац культури м. Луцька, 2011 р.)

Із членом Національної спілки письменників України І. Ольшевським (2011 р.)

Із головою Волинської обласної ради народних депутатів В. І. Войтовичем на урочистості в університеті (25.02.2011 р.)

Із заступником голови Волинської обласної державної адміністрації О. І. Курилюком на урочистості в університеті (2011 р.)

Співаємо "Лесі Українці" на урочистій академії до 140-ї річниці від дня народження Лесі Українки (25.02.2011 р.)

В ефірі Волинського телебачення. Концерт "Лесі Українці" (2011 р.)

Після концерту для громади міста (Палац культури м. Луцька, 2011 р.)

Ансамбль "Дивоструни" після шевченківського концерту (Палац культури м. Луцька, 2011 р.)

На XV фестивалі “Дні української культури”
(Польща, Щецин, 2011 р.)

Із учасниками делегації ВНУ ім. Лесі Українки: О. Маланій,
І. Констанкевич, В. Кучеруком на XV фестивалі “Дні
української культури” (Польща, Щецин, 2011 р.)

Співаємо “Лесі Українці” у Музеї Лесі
Українки (Науково-дослідний інститут Лесі
Українки ВНУ ім. Лесі Українки, 2011 р.)

Знімається музичний фільм “Молитва за Україну”. Волинське
телебачення: О. Шаблевська, В. Легеньковський (Музей Лесі
Українки, 2011 р.)

Знімається музичний фільм “Земле, моя
земле, я люблю тебе”. Волинське телебачення
(2011 р.)

Із членом Волинської обласної організації Національної спілки
письменників України, поетом Й. Струцюком на урочистості
до 100-річчя від часу написання Лесею Українкою драми-феєрії
“Лісова пісня” (оз. Нечимне, 2011 р.)

Із ректором ВНУ ім. Лесі Українки, професором І. Коцаном, проректором з навчальної роботи, доцентом І. Констанкевич, директором інституту Польщі, професором Н. Коцан на урочистості до 100-річчя від часу написання Лесею Українкою драми-феєрії "Лісова пісня" (оз. Нечимне, 2011 р.)

Із головою Волинської обласної організації Національної спілки письменників України, поетесою Н. Горик, членом НСПУ, поетом В. Геєм на урочистості до 100-річчя від часу написання Лесею Українкою драми-феєрії "Лісова пісня" (оз. Нечимне, 2011 р.)

На святковій сцені (оз. Нечимне, 2011 р.)

Біля Лесиного фортепіано (с. Колодяжне, Музей Лесі Українки, 2011 р.)

Із першим заступником генерального директора Волинської обласної державної телерадіокомпанії, заслуженим журналістом України, лауреатом міжнародних і всеукраїнських телерадіофестивалів, володарем Зірки української журналістики М. О. Андрушко в Медіа-домі Волинської ОДТРК під час обговорення творчих задумів (Луцьк, 2011 р.)

Біля пам'ятника Лесі Українці (с. Колодяжне, Музей Лесі Українки, 2011 р.)

Сточанська Мирослава Петрівна

Народилася 21 квітня 1958 р. у м. Новолинську Волинської області. Випускниця відділу народних інструментів Луцького державного музичного училища (1973–1977), оркестрового факультету (бандура) Львівської державної консерваторії імені М. В. Лисенка (1979–1984). Працює в Луцькому державному інституті імені Лесі Українки з 1984 р.; на посаді професора кафедри музичних інструментів інституту мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки – із 2008 року.

Артистка дипломанта міжнародних фестивалів тріо бандуристок Луцького дому “Промисла” разом з Іриною Ольшевською, Лідією Войнаровською (1984–1995).

Засновник класу бандури у ВНУ ім. Лесі Українки (з 1988 р.). Організатор, диригент та художній керівник студентської *капели бандуристів “Дивоструни”* (з 1984 р.), лауреата I Всеукраїнського конкурсу бандуристів педагогічних ВНЗ України *квінтету бандуристок “Дивоструни”* (1984–1995), лауреата міжна-

родних та всеукраїнських конкурсів і музичних фестивалів *тріо бандуристок “Дивоструни”* (з 1999 р.). Керівник творчо-мистецької лабораторії тріо бандуристок “Дивоструни” ВНУ ім. Лесі Українки.

Підготувала переможців (13 лауреатів та чотири дипломанти) міжнародних і всеукраїнських фахових конкурсів.

Член Волинської обласної ліги українських композиторів. Творчий доробок – понад 120 перекладень, аранжувань, обробок для бандури-соло й ансамблю бандуристів.

Автор навчально-методичних посібників із Грифом Міністерства освіти і науки України *“Бандура і гра в ансамблі”* (1987), *“Вокальні ансамблі в супроводі бандури”* (2005, 2006), *“Інструментальні ансамблі”* (у співавторстві з Н. Кучерук – 2005, 2006), навчально-репертуарного посібника *“Земле, моя земле, я люблю тебе”* (2009), низки методичних рекомендацій, репертуарних збірників, статей. Відмінник освіти України.

Тріо бандуристок "Дивоструни"

Анна Трач, Олена Нагірна, Наталія Никитюк
(1999–2002 рр.)

Алла Омельчук, Олена Нагірна, Наталія Никитюк
(2002–2003 рр.)

Наталія Никитюк, Катерина Ковальчук,
Олена Нагірна-Федотова
(2003–2005 рр.)

Наталія Никитюк-Чернецька, Катерина Ковальчук,
Алла Омельчук-Клімук
(2005–2009 рр.)

Катерина Ковальчук, Ольга Разумовська, Алла Клімук
(з 2009 р.)

Творчі досягнення тріо бандуристок “Дивоструни”

Переможець I Міжнародного музичного фестивалю “Срібні струни” (*Гран-прі*, Тернопіль, 2000);

Лауреат XII Міжнародного гуцульського фестивалю (*Друга премія*, м. Косів, 2002);

Лауреат II Всеукраїнського музичного фестивалю “Провіта” (*Друга премія*, Київ, 2003);

Лауреат II Всеукраїнського конкурсу-фестивалю кобзарського мистецтва імені З. Штокалка (*Перша премія*, Тернопіль, 2006);

Лауреат II Міжнародного конкурсу кобзарського мистецтва імені Григорія Китастого (*Перша премія*, Київ, 2006);

Переможець I Відкритого фестивалю народного мистецтва “Хранителі національного насліддя” (*Гран-прі*, Красногорськ–Москва, 2008);

Лауреат III Міжнародного конкурсу виконавців на багатострунних інструментах імені Віри Городовської Російської музичної академії імені Гнесіних (*Перша премія*, Москва, 2008).

Багаторазовий переможець обласних конкурсів кобзарського мистецтва тріо бандуристок “Дивоструни” ВНУ ім. Лесі Українки – колектив творчо-мистецької лабораторії М. П. Сточанської. Його створення, творче загартування та мистецькі успіхи пов’язані з ВНЗ. Усі учасниці навчалися у класі бандури університету з першого до випускного курсу, вдосконалювали свої навички гри на інструменті, сольного співу, ансамблевого виконавства, а згодом мали змогу долучитися до активної концертної діяль-

ності й творчої роботи, репрезентуючи національне мистецтво та Волинський університет в Україні та за кордоном. Отож кожна з учасниць тріо пройшла шлях творчо-мистецького зростання, сценічного становлення, стала досвідченим концертним виконавцем та яскравою творчою особистістю.

Студентські тріо бандуристок існували при студентській капелі бандуристів “Дивоструни” з часу її заснування М. Сточанською (1984). Як самостійний концертний творчий колектив з окремою високопрофесійною програмою і постійними учасницями тріо бандуристок “Дивоструни” розпочав свою діяльність 1999 р. Склад учасниць: Анна Трач, Олена Нагірна, Наталія Никитюк (Чернецька) (1999–2002); Алла Омельчук (Клімук), Олена Нагірна, Наталія Никитюк (Чернецька) (2002–2003); Катерина Ковальчук, Олена Нагірна, Наталія Никитюк (Чернецька) (2003–2005); Алла Клімук, Катерина Ковальчук, Наталія Чернецька (2005–2008); Катерина Ковальчук, Наталія Чернецька, Ольга Разумовська (2008–2009), Алла Клімук, Катерина Ковальчук, Ольга Разумовська (з 2009 р.).

Активною є гастрольна діяльність колективу (Німеччина, Польща, Росія). Створено низку тематичних концертних програм (“Українське Різдво”, “Українська народна пісня”, “Різдвяні вітання з України”, “Леся Українка”, “Волинь моя” тощо).

Репертуар бандуристок ВНУ ім. Лесі Українки – плід спільних творчих пошуків – *створено безпосередньо в колективі*, апробовано в концертних виступах, перевірено часом, різноманітними слухачькими аудиторіями й іншими виконавцями, сьогодні відомий і популярний серед бандуристів, *використовується в навчальному процесі у ВНУ ім. Лесі Українки, мистецьких навчальних закладах вищої та середньої ланок.*

Творча лабораторія під керівництвом М. П. Сточанської постійно працює над створенням нових авторських *перекладень, аранжувань, обробок* музичних творів. Цю роботу здійснюють упродовж існування тріо учасниць колективу різних років – *О. Нагірна, Н. Никитюк, К. Ковальчук, А. Клімук, О. Разумовська*. Активно розширюючи свій концертний репертуар високохудожніми різножанровими музичними творами, бандуристки одночасно намагаються внести свій посильний вклад у подолання нинішньої проблеми обмеженості бандурного ансамблевого репертуару. Тому колектив ставить собі за мету створення максимальної кількості нових партитур різноманітних жанрів та стилів, різного рівня технічно-виконавської складності. Отже, репертуар колективу загалом ексклюзивний і налічує понад 120 цілковито неповторних музичних номерів. Його складають різнохарактерні *вокальні й інструментальні твори українських та зарубіжних композиторів-класиків, сучасних композиторів, українські народні пісні й романси.*

Значимим досягненням творчої лабораторії, підтвердженням мистецької зрілості вихованок М. П. Сточанської стало зарахування *Олени Нагірної* (2004) та *Наталії Никитюк* (2006) до Волинського обласного осередку *національної ліги українських композиторів*. Творчі роботи молодих бандуристок неодноразово схвально оцінювали на концертах-звітах композиторів Волині, на фестивалях, конкурсах бандуристів, на III Міжнародному конкурсі виконавців на багатострунних інструментах імені Віри Городовської, що проводився у Російській музичній академії імені Гнесіних (Москва, 2008), де тріо удостоєне найвищої нагороди.

Особливу увагу колектив приділяє створенню нових перекладень для ансамблю бандуристів творів на вірші *Т. Шевченка* та *Лесі Українки*. Окрема важлива сторінка в тематиці творчого доробку бандуристок – твори *авторів волинського краю* – В. Тиможинського, М. Стефанишина, В. Чинча, І. Ольшевського, О. Богачука, Й. Струцюка, С. Олексеюк, Л. Засадко,

М. Кузьо, Л. Михальчук та ін., обробки волинських народних пісень.

Кращі творчі роботи мистецької лабораторії “Дивострун” записані на восьми **CD**, шести **DVD**-дисках.

CD: “Радуйся, земле, Син Божий народився” (дев’ять українських колядок і Різдвяні віншування, звукозапис О. Жданюка, 2005); **“Земле, моя земле, я люблю тебе”** (20 різножанрових творів, звукозапис Павла Завади, 2005); **“Різдвяні вітання з України”** (18 українських колядок і німецьких різдвяних пісень, звукозапис Р. Сороки, 2007); **“Возвеселімся всі разом нині”** (12 українських колядок, звукозапис Р. Сороки, 2008); **“На струнах бандури”** (13 різножанрових творів, звукозапис Р. Сороки, 2008); **“Пахнуть роси тишею”** (10 ліричних творів, звукозапис Р. Сороки, 2010); **“З Різдвом Христовим!”** (12 колядок та різдвяних пісень, звукозапис Р. Сороки, 2010); **“Лесі Українці”** (10 творів на слова Лесі Українки, волинських авторів, звукозапис Р. Сороки, 2010).

DVD: “Спогади” та **“Не спи, моя рідна земля”**, **“Возвеселімся всі разом нині”** (2009); **“Чорнобривці”**, **“З Різдвом Христовим віншуємо щиро!”**, **“Лесі Українці”** – до 140-ї річниці від дня народження Лесі Українки (2011).

Колективи М. П. Сточанської мають низку записів на Українському, Волинському **радіо** та **телебаченні**, на Німецькому, Російському телебаченні: “Радіо «Культура»” (Київ, 2007, 2008), на Першому національному (Київ, 2008), “Радіо «Луцьк»” (Луцьк, 2007), телепередачах “Нова Волинь” (Луцьк, 2005, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011), “Радио Россия” (Москва, 2008) та ін.

Тріо бандуристок успішно займається комп’ютерним набором партитур музичних творів, а також розробкою та виготовленням сценічних костюмів.

Творчо-мистецька лабораторія під керівництвом М. П. Сточанської є *школою творчості мистецького виховання, сценічного загартовування* молодих музикантів, які стали яскравими творчими особистостями та досвідченими концертними виконавцями. Бандуристки ВНУ ім. Лесі Українки своєю діяльністю сприяють популяризації кобзарства та національної культури серед студентської молоді, широко пропагують кращі зразки високодуховної музичної та поетичної спадщини за допомогою істинно українського народного інструмента – бандури, гідно репрезентують Волинський національний університет імені Лесі Українки в Україні та за кордоном.

<http://www.dyvostruny.ho.ua>
E-mail: dyvostruny@online.ua

Зміст CD-диска

“Лесі Українці”

Лауреат міжнародних та всеукраїнських конкурсів

тріо бандуристок “Дивоструни”

Волинського національного університету імені Лесі Українки

за участю:

Катерини Ковальчук, Алли Клімук, Ольги Разумовської

(художній керівник Мирослава Сточанська)

Лесі Українці (мелодія І. Берестюка, вірш Л. Михальчук, обробка М. Сточанської)

Молитва (музика Г. Татарченка, вірш В. Крищенко, аранжування А. Клімук)

Молитва за Україну (музика М. Стефанишина, вірш Л. Засадко, аранжування Н. Никитюк)

Молитва до Богородиці (музика та вірш А. Клімук)

Гетьте, думи, ви хмари осінні... (мелодія народна, вірш Лесі Українки, обробка Н. Никитюк)

Золотії терни (музика М. Жербіна, вірш Лесі Українки, аранжування М. Сточанської)

Смутної провесни (музика М. Лисенка, вірш Лесі Українки, перекладення М. Сточанської)

Горить моє серце (музика М. Стефанишина, вірш Лесі Українки)

Веснівка (музика В. Тиможинського, вірш М. Шашкевича)

Волинські співанки (віночок волинських народних пісень, обробка О. Нагірної)

Звукозапис Романа Сороки

Луцьк – 2011

<http://www.dyvostruny.ho.ua>
E-mail: dyvostruny@online.ua

Зміст

Від автора.....	4
Високохудожні пісенні зразки бандурного мистецтва (<i>Л. К. Посікіра</i>).....	7
Щаслива рука Мирослави Сточанської (<i>Ігор Ольшевський (Берестюк)</i>).....	8

Ансамблеві партитури

Лесі Українці (мелодія І. Берестюка, вірш Л. Михальчук, обробка М. Сточанської).....	11
Молитва (музика Г. Татарченка, вірш В. Крищенко, аранжування А. Клімук).....	22
Молитва за Україну (музика М. Стефанишина, вірш Л. Засадко, аранжування Н. Никитюк).....	35
Молитва до Богородиці (музика та вірш А. Клімук).....	45
“Гетьте, думи, ви хмари осінні...” (мелодія народна, вірш Лесі Українки, обробка Н. Никитюк).....	58
Золотії терни (музика М. Жербіна, вірш Лесі Українки, аранжування М. Сточанської).....	70
“Смутної провесни...” (музика М. Лисенка, вірш Лесі Українки, перекладення М. Сточанської).....	77
Солов’їний спів (музика А. Горчинського, вірш Лесі Українки, аранжування М. Сточанської).....	84
Лукашева сопілка (музика А. Кос-Анатольського, вірш Й. Струцюка, аранжування М. Сточанської).....	93
Волинські співанки (віночок волинських народних пісень, обробка О. Нагірної).....	99
Література.....	117
Додатки.....	118

Навчально-методичне видання

Сточанська Мирослава Петрівна

Лесі Українці

**Збірник ансамблевих партитур
(перекладення, аранжування, обробка)
творів із репертуару тріо бандуристок “Дивоструни”**

Редактор *В. С. Голюк*
Коректор *В. П. Цюп'яшук*
Верстання *М. Б. Філіповича*

Підп. до друку 02.09.2011. Формат 60×84¹/₈. Папір офс. Гарн. Таймс. Друк цифровий. Обсяг 15,34 ум. друк., 15,1 обл.-вид. арк. Наклад 300 пр. Зам. 0000. Видавець і виготовлювач – Волинський національний університет ім. Лесі Українки (43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13). Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України ДК № 3156 від 04.04.2008 р.